

UCHWAŁA NR .....
RADY MIASTA KIELCE

z dnia ..... 2023 r.

w sprawie określenia "Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Kielce na rok 2023"

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 i art. 40 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40), art. 11 a ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o ochronie zwierząt (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 572 ze zm.) oraz art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2000 r. o ogłaszaniu aktów normatywnych i niektórych innych aktów prawnych (t.j. Dz. U. z 2019 r., poz. 1461), w związku z § 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 26 sierpnia 1998 r. w sprawie zasad i warunków wyłapywania bezdomnych zwierząt (Dz. U. z 1998 r. Nr 116, poz. 753) po zasięgnięciu opinii Powiatowego Lekarza Weterynarii w Kielcach, Zarządu Głównego Towarzystwa Opieki nad Zwierzętami w Warszawie, Fundacji Pomocy Zwierzętom „Merdający Ogon”, Fundacji na Rzecz Zwierząt „Obok Nas”, Stowarzyszenia „Zwierzęcy Azyl” w Kielcach, Stowarzyszenia „Vox Animalium” w Kielcach, Stowarzyszenia „Arka Nadziei” w Kielcach, Stowarzyszenia „Psy Skrzywdzone Przez Człowieka” w Kielcach, Fundacji „Kastor” w Kielcach, Fundacji "Nowy Wymiar" w Kielcach, Koła Łowieckiego "Szarak" z Łopuszna, Koła Łowieckiego "Bartek" z Kielc, Koła Łowieckiego "Jenot" z Kielc, Koła Łowieckiego "Rosomak" z Daleszyc, Koła Łowieckiego "Ryś" z Kielc, Koła Łowieckiego "Leśników" z Kielc oraz Miejskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego w Kielcach, Rada Miasta Kielce uchwala co następuje:

§ 1. Uchwala się „Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Kielce na rok 2023” w brzmieniu określonym w załączniku do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Kielce.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Świętokrzyskiego.

Przewodniczący Rady Miasta Kielce

Jarosław Karyś

Załącznik Nr 1 do uchwały Nr .....

Rady Miasta Kielce

z dnia.....2023 r.

Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Kielce na rok 2023

WPROWADZENIE

Zgodnie z art. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 572 ze zm.) **„Zwierzę, jako istota żyjąca, zdolna do odczuwania cierpienia, nie jest rzeczą. Człowiek jest mu winien poszanowanie, ochronę i opiekę”**.

Organy administracji publicznej podejmują działania na rzecz ochrony zwierząt, współdziałając w tym zakresie z odpowiednimi instytucjami i organizacjami krajowymi i międzynarodowymi.

Podstawą prawną podjęcia przez Radę Miasta Kielce uchwały w sprawie „Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Kielce na rok 2023”, zwanego dalej programem, jest art. 11 a ust. 1 ww. ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt* (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 572, 2375).

Bezdomność zwierząt jest zjawiskiem społecznym, występującym na terenie miasta Kielce, którego głównymi przyczynami są:

- 1) niekontrolowane rozmnażanie zwierząt;
- 2) porzucanie zwierząt przez właścicieli;
- 3) sytuacje losowe właścicieli zwierząt (w tym śmierć lub choroby właścicieli zwierząt);
- 4) ucieczki zwierząt;
- 5) duża łatwość pozyskiwania zwierząt;
- 6) panujące w danym czasie „mody” na posiadanie danej rasy zwierzęcia, działalność „pseudohodowli”;
- 7) rozmnażanie zwierząt w celach zarobkowych;
- 8) brak wystarczającej edukacji i wiedzy społeczeństwa, w zakresie metod zapobiegania bezdomności zwierząt, ze szczególnym uwzględnieniem sterylizacji, kastracji i trwałego elektronicznego oznakowania zwierząt (czy zaopatrzenie zwierząt w obroże z adresówkami – trwale przymocowanymi do obroży, bądź wpisaniu na obroży numeru telefonu do właściciela);
- 9) brak aktywnego poszukiwania zwierząt, które uciekły (zabłąkały się), szczególnie z terenów położonych na obrzeżach miasta Kielce, przez niektórych właścicieli lub dokonania przez nich chociażby zgłoszenia o zaginięciu pasa lub kota do schroniska (w tym brak wiedzy o możliwości trafienia zaginionego psa lub kota do schroniska i poszukiwania go w tym miejscu);
- 10) pozostawianie psów bez nadzoru (wałęsanie się).

Ilekoć w uchwale jest mowa o **zwierzętach interwencyjnych** - ze względu na specyfikę problemów w mieście Kielce oraz wymagania ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt* - art.: 1, 7, 9a, 11, 11a, do schroniska przyjmuje się koty i psy, tj. zwierzęta domowe zgodnie z umową o realizację zadania publicznego pod tytułem: „Zapobieganie bezdomności zwierząt poprzez zapewnienie bieżącego funkcjonowania Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt przy ul. Ściegiennego 203 i wyłapywanie bezdomnych zwierząt z terenu Miasta Kielce”, znajdujące się w szczególnej sytuacji, po uzgodnieniu z Urzędem Miasta Kielce:

- porzucone przez właścicieli,
- co do których właściciel zrzekł się praw,
- odebrane czasowo bądź na stałe od właścicieli czy opiekunów,

- którym zmarł właściciel, albo jest ciężko chory i nie ma możliwości, aby ktoś inny z rodziny czy znajomych itp. przygarnął dane zwierzę,
- znalezione i odłowione, gdy nie ma możliwości ustalenia właściciela zwierzęcia,
- powypadkowe, gdy nie ma możliwości ustalenia właściciela zwierzęcia,
- z interwencji,
- itp.

Ww. zwierzętom domowym zapewnia się bez zbędnej zwłoki miejsce w schronisku oraz odpowiednią opiekę. W sprawach spornych zwierzę bezzwłocznie zabezpiecza się w schronisku, a następnie po uzgodnieniu i weryfikacji powyższego przez Urząd Miasta Kielce lub/i podmiot prowadzący schronisko podejmuje się działania dotyczące ustalenia właściciela czy działania związane z rozwiązaniem zaistniałych problemów (najważniejsze i priorytetowe jest zabezpieczenie zwierzęcia).

Osoby chcące zrzec się praw do swoich kotów czy psów, ze względu na problemy zdrowotne (alergie itp.) lub inne, bądź rodziny osób zmarłych lub ciężko chorych, które posiadają/posiadały zwierzęta – psy i koty, które z ważnych przyczyn nie mogą przyjąć do siebie zwierząt osób zmarłych lub ciężko chorych itp., mają obowiązek przed oddaniem zwierząt do schroniska (zrzeknięciem się praw do nich), po uzgodnieniu z Urzędem Miasta Kielce czy/i podmiotem prowadzącym schronisko, podjąć wszelkie możliwe działania celem znalezienia nowego, odpowiedzialnego domu dla zwierzęcia. Działania te winny być udokumentowane przez ww. osoby i przedstawione Urzędowi Miasta Kielce lub podmiotowi prowadzącemu schronisko.

Jeżeli te działania, prowadzone w sposób nie budzący wątpliwości przez okres co najmniej trzech tygodni nie pomogą w znalezieniu dla zwierzęcia innego domu, po uzgodnieniu z Urzędem Miasta Kielce lub/i schroniskiem zwierzę zostanie przyjęte do schroniska, w miarę dostępności miejsc.

Od powyższego można odstąpić jedynie w uzasadnionych przypadkach zgłoszonych podmiotowi prowadzącemu schronisko lub/i do Urzędu Miasta Kielce (biorąc pod uwagę różne sytuacje losowe).

Najważniejsze jest w tym przypadku dobro zwierzęcia, jego poszanowanie i opieka, zgodnie z art. 1 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt*.

Zwierzęta bezdomne muszą mieć, bez zbędnej zwłoki, zapewnione miejsce w schronisku.

§ 1. Program ma zastosowanie do wszystkich zwierząt domowych, w szczególności psów i kotów, w tym kotów wolno żyjących oraz do zwierząt gospodarskich przebywających na terenie Miasta Kielce. Większość działań określonych w programie dotyczy psów i kotów, ponieważ skala bezdomności tych zwierząt jest w mieście Kielce największa.

§ 2. Działania związane z realizacją programu prowadzi Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce przy pomocy:

- 1) podmiotu prowadzącego schronisko;
- 2) Straży Miejskiej w Kielcach;
- 3) organizacji społecznych, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt;
- 4) Społecznych Opiekunów Kotów;
- 5) Policji;
- 6) niezrzeszonych wolontariuszy i karmicieli kotów wolno żyjących.

§ 3. 1. Celem programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Kielce jest:

- 1) zapobieganie bezdomności zwierząt na terenie Miasta Kielce;
- 2) humanitarne ograniczenie populacji zwierząt bezdomnych, w tym kotów wolno żyjących;
- 3) zapewnienie opieki nad zwierzętami bezdomnymi;
- 4) działania na rzecz dobrostanu kotów wolno żyjących.

2. Program obejmuje realizację następujących zadań:

- 1) zapewnienie opieki zwierzętom bezdomnym;
- 2) odławianie zwierząt bezdomnych;
- 3) poszukiwanie właścicieli dla zwierząt bezdomnych;
- 4) humanitarne (po wcześniejszej premedykacji) usypianie ślepych miotów zgodnie z ustawą z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt*;
- 5) kastracja zwierząt w schronisku;
- 6) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt;
- 7) zapewnienie opieki nad kotami wolno żyjącymi;
- 8) kastracja oraz znakowanie psów i kotów posiadających właścicieli;
- 9) zapewnienie miejsca dla bezdomnych zwierząt gospodarskich i wskazanie gospodarstwa rolnego, w którym będą przetrzymywane;
- 10) zapewnienie opieki nad domowymi zwierzętami bezdomnymi, innymi niż psy i koty.

§ 4. 1. Miasto Kielce zapewnia całodobową opiekę i miejsca bezdomnym psom i kotom, w tym zwierzętom interwencyjnym, z terenu miasta Kielce przez podmiot prowadzący schronisko, na podstawie umowy o realizację zadania publicznego pod tytułem: „Zapobieganie bezdomności zwierząt poprzez zapewnienie bieżącego funkcjonowania Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt przy ul. Ściegiennego 203 i wyłapywanie bezdomnych zwierząt z terenu Miasta Kielce”, zwanym dalej schroniskiem, która obejmuje obowiązek wyłapywania bezdomnych zwierząt z terenu miasta Kielce, m.in. poprzez:

- 1) niezwłoczne leczenie zwierząt chorych lub rannych, bezpośrednio po ich przyjęciu;
- 2) przyjmowanie zwierząt przez kierownika schroniska lub pracowników przez niego wyznaczonych. Każde zwierzę osoba przyjmująca lub wyznaczona do tego wpisuje do bazy schroniska;
- 3) poddanie bez zbędnej zwłoki zwierzęcia badaniu przez lekarza weterynarii, celem ustalenia czy zwierzę potrzebuje pomocy weterynaryjnej, ewentualnego leczenia, a także obserwacji;
- 4) oznaczenie zwierzęcia - elektroniczne znakowanie za pomocą mikroczipa, jeżeli zwierzę nie posiada takiego oznakowania, bez zbędnej zwłoki, jeżeli stan zdrowia, wiek na to pozwala i nie ma przeciwwskazań lekarza weterynarii;
- 5) współpracę z bazą SAFE – ANIMAL lub inną, zgodną z obowiązującymi przepisami;
- 6) umieszczenie zwierzęcia w pomieszczeniu spełniającym wymogi bezpieczeństwa i aktualnych przepisów prawa, w którym jest odpowiednia ilość miejsca dla danego zwierzęcia, zwierzę ma dostęp do świeżej wody, jedzenia, światła. W przypadku psów trzymany na zewnątrz w pomieszczeniu zewnętrznym znajdować powinna się ocieplana buda, wskazany jest także podest do leżenia (pełny); w przypadku kociąt wewnętrznych (pomieszczeń) - legowisko chroniące przed zimnem. Koty umieszczane są w ocieplanych pomieszczeniach, chroniących przed warunkami atmosferycznymi oraz z dostępem do kuwety.
- 7) zapewnienie opieki lekarza weterynarii, który wraz z uprawnionym pracownikiem schroniska na bieżąco sprawuje nadzór nad zdrowiem wszystkich zwierząt w nim przebywających, wraz z oceną warunków zwierząt. Działania te mają na celu bieżący nadzór nad zdrowiem i warunkami zwierząt, szczególnie tych, które przebywają w schronisku od dłuższego czasu;
- 8) zaangażowanie pracowników i wolontariuszy do bezpośredniej opieki nad zwierzętami, przeszkolonych w opiece nad zwierzętami, nie karanych za przestępstwa związane z naruszeniem ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt*;
- 9) zapewnienie właściwego odżywiania w postaci karmy i suplementów odpowiednich do wieku, zdrowia i kondycji zwierzęcia;
- 10) zwierzęta problematyczne, załężnione, wycofane wykazujące cechy agresywne będą miały zapewniony kontakt z odpowiednio przeszkolonym i przygotowanym pracownikiem oraz behawiorystą, tak aby zapewnić im jak największą pomoc i w przyszłości umożliwić im adopcję;

- 11) zwierzęta będą miały dostęp do wybiegów lub będą wyprowadzane na spacer. Psy, które z racji wieku lub stanu zdrowia nie są w stanie chodzić na długie spacery, będą miały zwiększony czas przebywania na wybiegach, o ile brak ku temu przeciwwskazań;
- 12) wszystkie przebywające zwierzęta w schronisku będą promowane w akcjach adopcyjnych;
- 13) zwierzęta przebywające w schronisku będą traktowane z poszanowaniem, zapewnieniem im odpowiedniej opieki i troski;
- 14) zwierzęta przyjmowane do schroniska powinny zostać niezwłocznie wydane właścicielowi (za okazaniem książeczki zdrowia, aktualnego zaświadczenia wystawionego przez lekarza weterynarii lub innego dokumentu potwierdzającego własność), jeśli nie istnieją przeciwwskazania do natychmiastowego oddania zwierzęcia;
- 15) zwierzęta przyjmowane do schroniska, w przypadku zrzeczenia się praw do niego przez właściciela, porzucenia zwierzęcia, śmierci właściciela i braku osób które podjęłyby się opieki nad zwierzęciem, ciężkiej choroby właściciela uniemożliwiającej opiekę nad zwierzęciem, gdy nie ma osoby która podjęłaby się opieki nad nim, odebrania zwierzęcia w sposób trwały, czy wiedzy, że dane zwierzę nie posiada właściciela, może być przekazane do adopcji niezwłocznie, bez konieczności odbywania kwarantanny, w przypadku posiadania aktualnych szczepień. Adoptować zwierzę może jedynie osoba pełnoletnia, nie skazana za przestępstwo czy wykroczenia w sprawie zwierząt;
- 16) zwierzęta mogą być wydawane do adopcji osobom nie będącym pod wpływem używek, na podstawie danych zawartych w dowodzie osobistym lub innym aktualnym dokumencie ze zdjęciem, które przeszły pozytywnie rozmowy w sprawie adopcji i nie wskazuje na to, że zwierzę trafi w nieodpowiednie warunki;
- 17) zapewnienie miejsca w schronisku dla zwierząt, przez systematyczne i aktywne poszukiwanie zwierzętom w schronisku odpowiednich domów, tak aby nie dopuścić do sytuacji tzw. przepełnienia schroniska i braku możliwości przyjęcia do niego bez zbędnej zwłoki zwierzęcia bezdomnego lub uznanego za takie.

2. Zwierzęta przyjmowane są do Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt w Kielcach przy ul. Ściegiennego 203, niezwłocznie przez całą dobę.

3. Zwierzę przyjęte do schroniska powinno zostać wprowadzone do bazy schroniska bez zbędnej zwłoki, najpóźniej następnego dnia roboczego, a zwierzę opuszczające schronisko powinno zostać najpóźniej kolejnego dnia roboczego zdjęte z bazy, tak aby baza była jak najbardziej czytelna, aktualna i przejrzysta dla mieszkańców szukających zwierzęcia.

Baza winna być na bieżąco aktualizowana i dostępna w sposób ciągły na stronie internetowej schroniska, może być również udostępniana w sposób dodatkowy na portalach społecznościowych, w szczególności: „Facebook” lub „Instagram”, bądź innych dostępnych portalach czy mediach.

4. Zwierzęta nowoprzybyłe, o nieustalonej wcześniej historii poddawane są kwarantannie przez okres 14 dni.

5. Zwierzęta chore, suki w rui, zwierzęta po sterylizacji, kastracji i zwierzęta agresywne kierowane są do specjalnych, oddzielnych pomieszczeń odpowiednio wyposażonych zgodnie z wymogami aktualnego prawa.

6. Psy i koty przebywające w schronisku poddaje się szczepieniu przeciwko wściekliznie oraz szczepieniom zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii.

§ 5. 1. Odławianie i transport bezdomnych psów i kotów z terenu miasta Kielce, w tym interwencyjnych, w związku ze zgłoszeniami mieszkańców, jednostek lub instytucji, a także organizacji pozarządowych lub podczas działań własnych realizuje Stowarzyszenie „Arka Nadziei” prowadzące Schronisko dla bezdomnych zwierząt przy ul. Ściegiennego 203 w Kielcach.

2. Jednostkami uprawnionymi do przyjmowania zgłoszeń o zwierzętach bezdomnych, o których mowa w ust. 1 są:

1) podmiot prowadzący schronisko:

- w godzinach 8:00 – 16:00 pod numerem telefonu: 41-361-67-24,
- w godzinach 16:00 – 8:00 pod numerem telefonu: 517-666-545,

- 2) Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce w godzinach pracy Urzędu,
- 3) Straż Miejska w Kielcach – całodobowo.

3. Odławianie zwierząt, o których mowa w ust. 1, prowadzone będzie w sposób stały.

4. Zgłoszenie przyjęte zostanie wyłącznie w przypadku podania przez zgłaszającego własnych danych osobowych oraz udzielenia niezbędnych informacji mogących pomóc w identyfikacji i odłowieniu zwierzęcia.

5. Odławianiu podlegają zwierzęta domowe i gospodarskie, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie istnieje możliwość ustalenia właściciela lub innej osoby, pod której opieką zwierzę się znajdowało.

Odławianiu podlegają także koty wolno żyjące, które nie są samodzielne, są chore lub po wypadku. Po udzieleniu pomocy takiemu zwierzęciu oraz po ocenie przez osobę przeszkoloną w zakresie behawioryzmu zwierząt pod kątem braku możliwości zaadoptowania dziczatego kota do warunków domowych, zdrowy i samodzielny kot zostanie wypuszczony w miejsce poprzedniego bytowania.

6. Schronisko, po przyjęciu zgłoszenia i sprawdzeniu jego zasadności, podejmuje decyzję o samodzielnym odłowieniu zwierzęcia i przewiezieniu go do schroniska, przy odławianiu współpracuje ze Strażą Miejską, Policją i innymi służbami, jeśli to konieczne.

7. W przypadku potrzeby odłowienia zwierzęcia czynności wykonywane są przez schronisko od poniedziałku do niedzieli przez całą dobę.

8. Uprawnieni pracownicy schroniska, podejmują bez zbędnej zwłoki, interwencje z udziałem bezdomnych zwierząt (odłowienie, zabezpieczenie zwierzęcia, przewiezienie w celu udzielenia mu pomocy weterynaryjnej i zabezpieczenie dla niego/nich miejsca w schronisku);

9. Odłowione zwierzęta domowe (psy i koty) w przypadku braku możliwości ich identyfikacji i ustalenia właściciela, niezwłocznie przekazuje się do schroniska.

10. Odłowione zwierzęta gospodarskie oddawane są pod opiekę gospodarstwa rolnego położonego w Kielcach przy ul. Starowiejskiej 16. Miasto Kielce może wskazać inne gospodarstwo rolne zapewniające opiekę bezdomnym zwierzętom gospodarskim.

11. Odłowione zwierzęta bezdomne, co do których nie istnieje możliwość ustalenia ich właściciela, po okresie 14 dni obserwacji mogą zostać zakwalifikowane do adopcji, jeżeli w tym czasie nie zgłosi się po nie właściciel.

12. Odławiane zwierzęta bezdomne i ich transport odbywa się zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami prawa. Używane do odławiania zwierząt bezdomnych urządzenia i środki nie mogą stwarzać zagrożenia dla ich życia i zdrowia ani zadawać im zbędnego cierpienia.

13. Po odłowieniu zwierzęta podlegają bez zbędnej zwłoki w szczególności następującym czynnościom i zabiegom:

- 1) ocenie stanu zdrowia dokonanej przez lekarza weterynarii,
- 2) pomocy weterynaryjnej,
- 3) sprawdzeniu czy zwierzę posiada mikroczip, dane adresowe na obroży, itp. (niezwłocznym powiadomieniu właściciela, jeśli dane zostały ustalone),
- 4) niezwłocznemu poinformowaniu i przekazaniu zwierzęcia właścicielowi, bez konieczności przebywania zwierzęcia na kwarantannie czy poddawania innym procedurom;
- 5) leczeniu i niezbędnym zabiegach,
- 6) umieszczeniu w pomieszczeniu przeznaczonym na kwarantannę bądź w wydzielonych pomieszczeniach dla zwierząt chorych i na kwarantannie;
- 7) publikacji w bazie schroniska informacji dotyczącej zwierząt przyjmowanych i przebywających w schronisku na stronie internetowej schroniska oraz ewentualnie na innych stronach internetowych wykorzystywanych przez schronisko,

- 8) oznakowaniu zwierząt w sposób zgodny z obowiązującymi przepisami prawa (oznakowanie mikroczipem), w przypadku kotów wolno żyjących, które zostaną wypuszczone w miejsce poprzedniego bytowania, po kastracji zaleca się oznakowanie poprzez nacięcie wierzchołka ucha,
- 9) kastracji, po sprawdzeniu metodami nieinwazyjnymi czy dane zwierzę było już poddane takim zabiegom (np. blizna po nacięciu), o ile stan zdrowia i wiek zwierzęcia bądź inne ważne czynniki związane ze zwierzęciem na to pozwalają.

W niektórych przypadkach, kiedy niemożliwym jest jednoznaczne stwierdzenie czy zwierzę było już poddane zabiegowi kastracji, przy wydawaniu takiego zwierzęcia do adopcji należy o tym bezwzględnie poinformować osobę adoptującą.

- 10) opiece nad zwierzęciem po zabiegu, do czasu całkowitego wyleczenia i zdjęciu czy wchłonięciu się szwów, podawaniem środków przeciwzapalnych i przeciwbólowych, itp. zgodnie z zaleceniami lekarza weterynarii, tak aby zwierzę jak najmniej cierpiało. Przez okres po zabiegu zwierzę powinno w miarę możliwości zostać umieszczone w boksie wewnątrz budynku (zwłaszcza w okresie niskich temperatur), odizolowane od innych zwierząt,
- 11) samice zwierząt domowych niekastrowane winny przebywać w boksach czy na wybiegach bez samców (niekastrowanych), celem zabezpieczenia zwierzęcia przed niekontrolowanym rozmnażaniem.

§ 6. Poszukiwanie dotychczasowych lub nowych właścicieli odłowionego zwierzęcia oraz pomoc zwierzętom realizuje Schronisko przez:

- 1) niezwłoczny kontakt z właścicielem zwierzęcia w przypadku, gdy zwierzę posiada elektroniczne oznaczenie i/lub jest zarejestrowane w internetowej bazie, bądź posiada dane adresowe np. na obroży, lub w przypadku, gdy w bazie prowadzonej przez schronisko znajduje się kontakt do właściciela zwierzęcia lub jest on znany;
- 2) prowadzenie aktualnej, aktualizowanej na bieżąco, dostępnej dla wszystkich mieszkańców, internetowej bazy schroniska zwierząt przyjętych do schroniska i przebywających w nim, zarówno wszystkich psów jak i wszystkich kotów (bez względu na to czy zwierzęta są na kwarantannie, czy w trakcie leczenia, czy też są przewlekłe chore);
- 3) zwierzę przyjęte do schroniska powinno zostać wprowadzone do bazy schroniska najpóźniej następnego dnia roboczego, a zwierzę opuszczające schronisko powinno zostać najpóźniej kolejnego dnia roboczego zdjęte z bazy, tak aby baza była jak najbardziej czytelna, aktualna i przejrzysta dla mieszkańców szukających zwierzęcia;
- 4) baza winna być aktualizowana na bieżąco i dostępna na stronie internetowej, może być również udostępniana w sposób dodatkowy na portalach społecznościowych, w szczególności: „Facebook” oraz „Instagram”, bądź innych dostępnych portalach czy mediach;
- 5) prowadzenie aktywnych działań promujących adopcję psów i kotów oraz zmierzających do pozyskania nowych, odpowiedzialnych właścicieli, zgodnie z zawartą umową na prowadzenie schroniska (np. festyny, przemarsze przez główne ulice miasta, dni otwarte schroniska, itp.) oraz oddawanie do adopcji bezdomnych zwierząt osobom zainteresowanym i zdolnym do opieki nad nimi (pełnoletnim) oraz mogącym i chcącym zapewnić im odpowiednie warunki zgodnie z potrzebami danego zwierzęcia oraz opiekę weterynaryjną;
- 6) promowanie wolontariatu, zachęcanie do odwiedzania schroniska przez osoby czy instytucje chcące pomóc albo przebywać ze zwierzętami. Całkowita dostępność do wolontariatu w schronisku dla wszystkich osób, które posiadają aktualną umowę o wolontariat, przejdą szkolenie dla wolontariuszy i spełniają wymogi;
- 7) przygotowanie informacji i ich publikacja w dostępnych mediach społecznościowych i innych portalach, w tym w miarę możliwości w lokalnej prasie, głównie na: stronie internetowej schroniska, na portalach społecznościowych schroniska, w szczególności: „Facebook” lub „Instagram”, a także w grupach i społecznościach znajdujących się na portalach społecznościowych związanych z adopcjami bezdomnych zwierząt (Kielce oraz teren całej Polski), ogłoszeniami świętokrzyskimi, lokalnymi itp.;
- 8) publikowanie na stronie internetowej schroniska, przy informacji o danym zwierzęciu informacji o możliwości jego wirtualnej adopcji, celem zwiększenia jego szansy na ostateczną adopcję i polepszenia jego warunków w schronisku;
- 9) organizacja zbiórek rzeczy potrzebnych w schronisku;

- 10) aktywne poszukiwanie firm związanych z branżą zwierzęcą i nie tylko, w celu pomocy i promocji zwierząt, pozyskania dla podopiecznych darów w postaci karmy, suplementów, rzeczy dla zwierząt, sponsorów, wraz z publikacją sponsorów (i podziękowań dla nich) oraz darczyńców na stronie schroniska lub na portalach społecznościowych schroniska, w szczególności: „Facebook” lub „Instagram”, w celu polepszenia warunków zwierząt przebywających w schronisku i podnoszeniu świadomości ludzi;
- 11) polepszenie warunków bytowania zwierząt w schronisku (zbiórki pieniędzy i darów w celu budowy wybiegów dla psów oraz wybiegu dla kotów, czy ich doposażeniu, itp.);
- 12) dystrybucja ulotek i innych informacji dotyczących schroniska na terenie miasta (sklepy zoologiczne, lokalne gabinety weterynaryjne itp., wraz z zachęceniem do współpracy);
- 13) współpraca z wolontariuszami, osobami chcącymi pomagać zwierzętom, darczyńcami, fundacjami i organizacjami działającymi na rzecz zwierząt i nie tylko, zapraszanie ich do współpracy, itp.;
- 14) innych, mających na celu ograniczenie bezdomności zwierząt na terenie miasta Kielce, zgodnie z aktualnymi potrzebami w tym zakresie.

§ 7. 1. Miasto Kielce zapewnia opiekę nad bezdomnymi zwierzętami w zakresie zapobiegania bezdomności zwierząt i ograniczenia ich populacji, która obejmuje:

- 1) kastrację zwierząt przebywających w schronisku za wyjątkiem tych, które były już poddawane ww. zabiegowi lub nie mogą być poddane zabiegowi ze względów zdrowotnych czy z powodu wieku. Kastracja winna być przeprowadzana po wykluczeniu, że zwierzę nie było poddane już takiemu zabiegowi (o ile istnieje taka możliwość), tak aby niepotrzebnie nie przecinać powłok brzusznych zwierzęcia w warunkach schroniskowych. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się wykonanie zabiegu laparotomii w celu stwierdzenia czy zwierzę było wykastrowane;
- 2) kastrację wraz z wszczepieniem mikroprocesorów chip psów i kotów (bezdomnych i właścicielskich) realizowaną przez Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce;
- 3) kastrację kotów wolno żyjących zgłaszanych przez Społecznych Opiekunów Kotów;
- 4) znakowanie za pomocą czipów wszystkich psów i kotów wydawanych do adopcji ze schroniska;
- 5) humanitarne (po wcześniejszej premedykacji) usypianie ślepych miotów zwierząt, urodzonych przez bezdomne suki lub kocice oraz przynoszonych przez mieszkańców miasta Kielce bezpośrednio do schroniska, zgodnie z zapisami art. 11a ust. 2 pkt 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt*.

2. Podmiot prowadzący schronisko realizuje ww. zadanie poprzez dokonywanie przez lekarza weterynarii zatrudnionego w schronisku zabiegów usypiania ślepych miotów:

- 1) pochodzących od zwierząt bezdomnych (przebywających w schronisku),
- 2) bezpłatnego usypiania ślepych miotów dostarczonych do schroniska z terenu miasta Kielce, po wcześniejszym umówieniu się na termin, pod nr tel. 41 361 67 24,
- 3) po uśpieniu zwłoki zwierzęce pozostawia się w schronisku w celu przekazania ich do utylizacji,
- 4) ślepy miot zostanie poddany uśpieniu, na koszt Urzędu Miasta Kielce tylko w przypadku pisemnego zobowiązania się właściciela lub opiekuna zwierzęcia, od którego miot ten pochodzi, do poddania zwierzęcia w terminie dwóch miesięcy zabiegowi kastracji oraz elektronicznego oznakowania i dostarczeniu do schroniska zaświadczenia o wykonaniu takiego zabiegu,
- 5) lekarz weterynarii pracujący w schronisku lub upoważniony pracownik, przyjmujący ślepy miot, udzieli właścicielowi (opiekunowi) zwierzęcia, od którego pochodzi ślepy miot, niezbędnych informacji na temat możliwości wykonania nieodpłatnego (lub dotowanego) zabiegu kastracji.

§ 8. 1. Opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt prowadzić będzie: Stowarzyszenie „Arka Nadziei” prowadzące Schronisko dla bezdomnych zwierząt przy ul. Ściegiennego 203 w Kielcach oraz Przychodnia Weterynaryjna ZOONA Ciecierze 26 w gm. Chmielnik dla zwierząt dzikich lub inny podmiot wskazany przez Miasto Kielce.

2. Zgłoszone interwencje zgodnie z §5 ust. 2 niniejszego programu będą realizowane bez zbędnej zwłoki, z zapewnieniem poszkodowanym zwierzętom opieki weterynaryjnej oraz miejsca w schronisku.

§ 9. 1. Sprawowanie opieki nad kotami wolno żyjącymi na terenie Miasta Kielce, w tym ich dokarmianie, realizowane jest przy współpracy z organizacjami społecznymi, których statutowym celem działania jest ochrona zwierząt, Społecznymi Opiekunami Kotów oraz z niezrzeszonymi wolontariuszami i karmicielami kotów. Dokarmianie odbywać się będzie cały rok. Dokarmianie kotów wolno żyjących odbywa się w miejscach wydzielonych.

Osoby dokarmiające koty mogą starać się o otrzymanie legitymacji Społecznego Opiekuna Kotów, wydawanej przez Urząd Miasta Kielce.

2. Załącznikiem do Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie Miasta Kielce na rok 2023 jest opracowany przez Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami o. w Kielcach Program Kielecki Kot Miejski, który niesie ze sobą walor edukacyjny. Program Kielecki Kot Miejski w postaci drukowanej lub elektronicznej zostanie udostępniony mieszkańcom Kielc przez Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami o. w Kielcach przy współpracy z Urzędem Miasta i podmiotem prowadzącym schronisko.

3. W celu kontroli populacji kotów wolno żyjących, w tym ich stanu zdrowia, Urząd Miasta Kielce będzie finansować zabiegi kastracji kotów do wyczerpania się puli środków przeznaczonych na ten cel. Koty wykastrowane ze środków Urzędu Miasta zostaną także poddane wszczępieniu chipa i zarejestrowane w ogólnodostępnej internetowej bazie. W razie odłowienia kota chorego lub niesamodzielnego zostanie on przyjęty do schroniska.

4. Odłowione koty, co do których istnieje duże prawdopodobieństwo, że nie są kotami wolno żyjącymi, a bezdomnymi, które z różnych przyczyn straciły właściciela, będą przekazywane do adopcji. Zapewnione zostanie dla nich miejsce w schronisku.

§ 10. Gospodarstwo rolne przy ul. Starowiejskiej 16 w Kielcach zapewnia miejsce bezdomnym zwierzętom gospodarskim, o których mowa w art. 11a ust. 2 pkt 7 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. *o ochronie zwierząt*. Miasto Kielce może wskazać inne gospodarstwo rolne zapewniające opiekę bezdomnym zwierzętom gospodarskim.

§ 11. Monitorowanie prowadzonej opieki nad zwierzętami bezdomnymi, które zostały umieszczone w schronisku będzie prowadzone przez pracowników Urzędu Miasta Kielce zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz przez inne organy, zgodnie z ich kompetencjami.

§ 12. Koszty realizacji programu będą ponoszone z budżetu Miasta Kielce na rok 2023 i wyniosą 1 700 280,00 zł.

Środki finansowe wydatkowane będą poprzez zlecenie:

- 1) odławiania i zapewnienia opieki nad zwierzętami bezdomnymi, opieki nad kotami wolno żyjącymi, w tym ich dokarmianie, obowiązkowej kastracji zwierząt, usypiania ślepych miotów, opieki weterynaryjnej w przypadku zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt domowych za kwotę 1 500 000,00 zł, zgodnie z umową o realizację zadania publicznego pod tytułem: „Zapobieganie bezdomności zwierząt poprzez zapewnienie bieżącego funkcjonowania Schroniska dla Bezdomnych Zwierząt przy ul. Ściegiennego 203 i wyłapywanie bezdomnych zwierząt z terenu Miasta Kielce”, o której mowa w art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie,
- 2) usług za kwotę nieprzekraczającą 150 280,00 zł, dotyczących wykonania zabiegów kastracji wraz ze standardową opieką okołoperacyjną (środek przeciwbólowy, zdjęcie szwów), zakupie i wszczępieniu mikroprocesorów chip oraz wprowadzeniu danych zwierzęcia do internetowej bazy, w przypadku kotów wolno żyjących - przetrzymania zwierzęcia po zabiegu, jeśli jest taka konieczność oraz zaszczępieniu zwierzęcia przeciwko wściekliźnie, jeśli jest to możliwe i nie ma ku temu przeciwwskazań,
- 3) usług za kwotę nieprzekraczającą 50 000,00 zł na całodobową opiekę weterynaryjną w przypadku zdarzeń drogowych i innych z udziałem zwierząt.

KIELECKI KOT MIEJSKI

Kot domowy (felis catus) to udomowiony przedstawiciel rodziny kotowatych.

Zwierzęta domowe - są to zwierzęta tradycyjnie przebywające wraz z człowiekiem, w jego domu lub innym odpowiednim pomieszczeniu, utrzymywane przez człowieka w charakterze jego towarzysza.

Koty bezdomne - to koty, które uciekły, zabłąkały się lub zostały porzucone przez człowieka, a nie ma możliwości ustalenia ich właściciela lub innej osoby, pod której opieką trwale dotąd przebywały. Zwierzętom tym należy udzielać pomocy.

Koty wolno żyjące – dorosłe (w wieku min. 6 miesięcy) i samodzielne koty, które z różnych przyczyn żyją na wolności. Kocięta młodsze niż 6 miesięcy, o ile pozostają pod opieką matki, są również traktowane jako koty wolno żyjące.

Wszelkie akty znęcania się nad zwierzętami należy zgłaszać odpowiednim służbom tj. Policji i Straży Miejskiej oraz organizacjom pozarządowym, których statutowym celem jest ochrona zwierząt.

CHCESZ POMÓC KOTOM?

- Nie dopuszczaj do nadmiernego rozmnażania – **kastruj**.
- **Pozwól kotom wolno żyjącym żyć bezpiecznie i spokojnie** na ulicach, parkingach, działkach i w piwnicach – to ich domy.
- **Pomóż innym pomagać kotom.**
- W miarę możliwości **zapewnij kotom opiekę weterynaryjną**.
- Zadbaj o to, aby **koty miały bezpieczne, ciepłe i suche schronienie**. Zapewnij im bezpieczne wejście i wyjście do i z pomieszczenia, w którym mieszkają. Możesz zamontować specjalne okienko uchylne. Staraj się to uzgodnić z administracją domu.
- **Dokarmiaj i zapewnij stały dostęp do wody**.
- **Sprzątaj po karmieniu** – dzięki temu sąsiedzi nie będą mieli powodów do narzekań.
- **Możesz zbudować ocieplone budki ze styropianu lub drewna**. Postaw je w bezpiecznych i zacisznych miejscach, z dala od ruchliwych i głośnych ulic, parkingów i placów zabaw.
- **Pomóż kotom przetrwać zimę** – dokarmiaj je, uchyl piwniczne okno, co pozwoli im schronić się przed mrozem.
- **Nie wylapuj na siłę**. Nie zabieraj przedwcześnie małych kociąt – nie wcześniej niż przed 6 tygodniem życia.
- **Reaguj na akty znęcania się i prześladowania zwierząt**.

JAK MIASTO POMAGA KOTOM

Wydział Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce wspiera opiekę nad kotami bezdomnymi i kotami wolno żyjącymi w ramach Programu Opieki nad Zwierzętami Bezdomnymi i Zapobiegania Bezdomności Zwierząt w Kielcach poprzez takie świadczenia jak:

- **KASTRACJA**
- **SUCHA KARMA**
- **DOMKI DLA KOTÓW**
- **MOŻLIWOŚĆ WYPOŻYCZENIA KLATKI ŁAPKI**
- **IDENTYFIKATOR SPOŁECZNEGO OPIEKUNA KOTÓW**

SPOŁECZNI OPIEKUNOWIE KOTÓW

W Kielcach wiele osób regularnie dokarmia koty. Jest to zajęcie społecznie pożyteczne, często kosztem własnego komfortu życia. To dzięki takim ludziom koty mogą przetrwać zimę. To opiekunowie są w stanie ocenić stan zdrowia zwierząt.

OBOWIĄZKI SPOŁECZNEGO OPIEKUNA KOTÓW

- **Kastracja kotów** przebywających pod opieką, na zasadach określonych przez Miasto w corocznych programach opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.
- **Bezwzględne utrzymanie miejsca dokarmiania i schronienia kotów we właściwym stanie czystości.**
- **Odławianie w miarę możliwości kotów chorych** lub wymagających opieki weterynaryjnej w celu ich leczenia lub pielęgnacji, na zasadach określonych przez Miasto w corocznych programach opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt.
- **Zapewnienie w miarę możliwości schronienia kotom.**
- **Przestrzeganie zapisów Ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o Ochronie Zwierząt (Dz. U. z 2003, Nr 106 z późn. zm.).**
- **Przestrzeganie zasad współżycia społecznego.**

Jedyną humanitarną metodą zmniejszenia populacji kotów bezdomnych są masowe i powszechne kastracje tych zwierząt.

Opiekę nad bezdomnymi zwierzętami w Mieście Kielce sprawuje Schronisko dla Bezdomnych Zwierząt w Dyminach, ul. Ściegiennego 203 Kielce, tel.41 361 67 24 lub po godz. 16.00, tel. interwencyjny 517 666 545 (na podstawie umowy z UM Kielce)

LEGITYMACJA SPOŁECZNEGO OPIEKUNA KOTÓW NA TERENIE MIASTA KIELCE **Procedura otrzymania legitymacji Społecznego Opiekuna Kotów na terenie miasta Kielce**

- Zgłoszenie się do Wydziału Gospodarki Komunalnej i Środowiska Urzędu Miasta Kielce.
  - Wypełnienie wniosku wraz z krótką ankietą.
    - Ankieta zawiera dane kontaktowe oraz kilka prostych pytań – dane są niezbędne do rejestracji i ewentualnego kontaktu, a pytania pozwolą określić sytuację kotów bezdomnych i wolno żyjących w Kielcach.
    - Opiekun oświadcza, że koty przebywające pod opieką opiekuna są kotami wolno żyjącymi i nie stanowią własności opiekuna. Drugi element to zobowiązania o kastrowaniu, utrzymywaniu miejsc karmienia w czystości, zapewnienie schronienia (w miarę możliwości) wynikający z Regulaminu.
  - Wskazanie miejsca dokarmiania kotów do akceptacji. Takie miejsce nie powinno być uciążliwe dla innych mieszkańców.
  - Mile widziana rekomendacja od organizacji mających w statucie ochronę zwierząt.
  - Tylko zarejestrowani Społeczni Opiekunowie Kotów na terenie Kielc będą uprawnieni do otrzymywania karmy.
- Po akceptacji, opiekun kotów w Kielcach otrzyma legitymację.